

Kateřina Vlčková

České Amazonky: Dívčí válka v umění 19. století v Āechách

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka posuzované práce si předsevzala zpracovat téma z více důvodů náročné. Počínaje potenciální podvojností tématu, totiž nutností sledovat námět z antické mytologie a souběžně s tím především pojednat jeho specifickou paralelu v novodobém tuzemském výtvarném prostředí.

Kateřina Vlčková řešila svůj úkol po delší dobu a s žádoucím výsledkem. Z formálního hlediska nutno ocenit, že výslednou práci uspořádala co možná přehledně, formulovala ji vesměs výstižně a vyhověla rovněž dalším náležitostem, včetně přiměřeného poznámkového aparátu i bibliografie. Pracovala s rozsáhlou víceoborovou literaturou včetně literatury recentní. Úkol autorce usnadnila syntetická magisterská práce o literární, divadelní a hudební reflexi „českých Amazonek“, která se však před deseti lety nevěnovala jejich častému výtvarnému ztvárnění. Toto ztvárnění tématu bylo úzce napojeno na odezvy ve zmíněných oborech, ale mělo své vlastní podněty v obecných vzorech antického sochařství a dalších příkladech z pozdější historie výtvarného umění.

Hlavní zásluhou posuzované práce je právě první do té míry soustavné zpracování výtvarných kreací k Dívčí válce, od drobné ilustrační grafiky po obrazy a sochy či reliéfy galerijního formátu.

Tyto artefakty pojednala autorka s příhodnou mírou důkladnosti. Patřičně větší pozornost věnovala Navrátilovu výzdobnému cyklu k Dívčí válce uskutečněnému ve foyeru liběchovského zámku barona Veitha a znamenajícímú vrchol první vlny zájmu o tuto součást tuzemského „dávnověku“. Pozdější umělecká ztvárnění se týkala už ponejvíc jednotlivých postav, epizod i klíčových výjevů z příběhu etablovaného v širším dobovém povědomí.

Druhou předností práce Vlčkové je kulturně-politické zvýznamnění Dívčí války. Autorka správně zdůraznila souběh všeobecně připomínaného českého „dávnověku“ a stupňované debaty o společenském postavení žen, rostoucí i díky veřejným ženským aktivitám. Při ožehavé podstatně genderové charakteristice Dívčí války a při dobovém omezení ženských studií figurálního umění je příznačné, že celkové téma ani jednotlivé náměty nedospěly k výraznější ženské tvůrčí reflexi, natož pak k výtvarné realizaci.

Snad by stálo za to víc připomenout, že k rozsáhlému využití jinak jistě klíčového výjevu Šárky s Ctiradem napomohla mimo jiné obliba milostných příběhů, a jako v daném případě, i jejich problematizace. Pro genderový kontext Dívčí války a jejích protagonistek by se mohly někde víc zmínit i zásadní rozdíly mezi frekventovanými postavami Vlasty a Libuše či také figuracemi Bohemie / Āechie, tedy etablování ženských figurací z různých oblastí mýtu, historie a alegorií / personifikací všeobecně „feminní“ podoby.

Tyto mé drobné poznámky mají samozřejmě platit ne za výhrady, nýbrž jen sloužit k případné diskusi během obhajoby posuzované práce.

Kateřina Vlčková se ve své závěrečné bakalářské práci osvědčila jako zkušená badatelka schopná poradit si i s tak komplexním tématem, jako bylo zde zvolené. Posuzovanou práci hodnotím proto kladně a k její obhajobě navrhuji hodnocení výborně.

prof. PhDr. Roman Prahľ, CSc.

V Praze 3. 8. 2023